

مُتَلَقِّمٌ فِي صِرَاطِ الْقُرْآنِ

۱۳۲۶

محل مطبعه و اداره :

پنجسال اوغلا - امنيت

صندوغی حوارینده

شنگول يتوشنده

۲۲ نومرو

انگطار :

مسلكمزه موافق آثار

جدیده مع المنونیه

قبول اولنور

درج ایدلمه ين آثار اعلاه اولنماز

دینه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، درسیه ایلمیه و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه و بحث ایدر و لفقهده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسساری :

آبونه بدلی

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش	روبله	فرانق
۶۵	۳۵	۳۰۵	۹	
۶۰				
۱۷				

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آتیر

۱۰ تموز ۳۲۴

بشنجی جلد

۱۶ شوال پنجشنبه ۸ تشرین اول ۳۲۶

عدد : ۱۱۱

— او یله ایشیدورم که امین بک استمنده بری تورک شهرلری عنوانیه بو چیغیرده بر چوق اثرلر یازمش ، خیل ده موفق اولمش ..
 — یازدیغی بیلورم ، فقط موفقیتندن خبرم یوق . اثرلری ده سزه سویله دکاری قدر چوق دکل . مع مافیه خصیصه شاعریتدن فطرت محروم اولان بو آدم ایچون کمال عجزینه نامایه رقی باشقلرینک یاپه مادیغی ایشی باشه چیقارمایه چالیشمق ده طبیعی شایان تقدیر بر حرکتدر . سعی مشکور اولماسده کنیدیسی عندا له ماجور اوله بقدر .
 — تحف سویلیورسکز ! هم الکزده کی وزنک طار لغندن شکایت ایدیورسکز . هم ده اوته کنی قبول طرفلرینه یاشمیورسکز .
 — افندیم ، المزده کی وزن واقعا طار . لکن سزه سویله دکاری قدر دکل . نته کیم بویوک شاعرلریز بو وزن ایله بک کوزل شعرلر سویلنه بیله جکی اثرلیه اثبات ایتدیلر . ذاتاً اثر وارکن نظم ایله تبلیغ حیایه قالمیشمق بر نوع میراث یدیلکدر . قریحه سی ضرورت وزن درد مزمنی آلتنده ایگله یین بزم کی فقرای صنعت یا حدینی بیله رک میراث یدیلکه اوزنمه ملی ، یاخود عجم اوزانندن شکایت ایتمه ملی !

محمد عاکف

عالم اسلام مقالات

وضعیت سیاسیة حاضره من

ایکی بچق سنه اولکی وضعیت سیاسیة من جمله جه معلومدر : اجانبک مداخلات کونا کوننه معروض قاله رق شئونات ملیدمزک کافه سنده استقلالیت و مختاریتدن محروم قالمیشمق ، هانکی طرفه چوریلسه ک اوکزده اجانبک ممانعتی ، آرقه مزدهده ینه اجانبک تضییقی کور بیوردک . اداره مستبده بر طرفدن اهالی بی اغفال ایتک ، دیگر طرفدن سس چیقارماق ، و کورلتی یانماق ، نیتی ایله اجانبک بتون تضییقاتی ، بتون تحقیراتی قبول ایدرک هر نه ایسترلرسه اجرا ایدیوردی . آزی بچق مقابله ، متانت کوسترر ایسه اجانب رجال دولتک احوال روحیه لرینه کالیله واقف اولدولرندن بر طاقم « بلوف » لرله تهدیداتده بولنورلر ، نمایشلر یاپارلر ، وبالآخره ابراز اولونان متانتی ازه رک بتون مدعیاتلرینه نائل اولورلردی .

لوراندو و تورینی دنیان ایکی فرانسیزک ، استانبول ریختعی حقتده کی حفسر مدعیاتلری سمع قبوله آلمه دیغندن طولانی عبدالحمیدک دوستی اولان ، عبدالحمیددن کلی معاش آلان اداره سابقه نک بتون عنعنات روحیه سنه واقف بولنان فرانسیز سفیری قونستانک اغوا آتی اوزرینه قوجه مان فرانسه دولتک سفان بحریره سی مدلالی به قدر کله رک بر نمایش یاپدی ، ییلدیز تیرتده دی ، رجال حکومت

کنیدیلر یی غائب ایتدیلر . ایکی فرانسیز ، الکی یوز سنه لک بر خلافت معظمه اسلامیة یی استحقاره موفق و حفسر لقلری حق اولارق کوستردیلر ! روسیه حکومتی بغداد شمندو فرینک المانلره ویرلمه سنی ایشیدیر ، ایشیتمز حکومت عثمانیه دن کنیدیسنده بر حصه طلب ایتدی . کویا مملکت تقسیم ایدیورمش ده کنیدیسی مملکتک بر وارث مشروعی ایش کی کنیدی حقی طلب ایدیورا عبدالحمید ، اوتوز میلیونلق خلقی تزه دن او حکمدار جبار شیمدی موسقوف تهدیداتی قارشوسنده تزه بک بحر سیاه سواحلنده آتیا انشاء ایدیله جک بتون شمندو فر امتیازینی روسیه حکومتنه تسلیم ایتدی . حتی بوندن درت سنه مقدم روسیه نک داخلی و خارجی تهلیکه لره معروض قاله رق اک بحرانی بر زمان کچریدیکی ائنده روسیه حکومتی عثمانلو طرفندن قطعاً بر نشبده بولونلمه جغه دائر تأمین ایتدیرمک ایچون عبدالحمید روسیه دن گلش بر عسکری قومیسو نه بتون اردولری و دواتر عسکریه یی تقیش ایتدیردی . داها نلر ، داها نلر ! ..

ایشته ایکی بچق سنه اولکی وضعیت سیاسیة من ! لکن اجانبک تسلطی یالکز سیاسیات و مادیات اوزره دکل ، بتون معنویاتره قدرده توسع ایتشدی . بز آوروپالیلری باشقه بر طینندن ، باشقه بر خوردن یوغورلش ، یارادیش عد ایدیوردک آنلری انسانلر آره سنده ممتاز ، دیگر انسانلردن عالی ، نجیب بر مخلوق کی کور بیوردک ، آوروپالیلر نه دیرسه حق و دوعروردرا آوروپالیلر نه ادعا ایدرلرسه محق و حقیقتدر ! بر شبارلاتان فرانسیز غزته سنک یازینسی الهامات آسانی کی قبول ایدیوردک . بتون افکار حساستمزی آنلرک کینه بکز تمکده ، آنلرک کینه اوندورمقده بر فخر ، بر مباهاات دویوردق ! ایکی فرانسیز کله سی او کرشم بر عثمانی شوکله لری کنیدی لسانی آراستده قوللا تمده بر ذوق ، بر مسرت حسن ایدیوردی . ایشته بویله بر اسارت فکریه و حسیه ایدی کدوام ایدوب کیدیوردی . شو ایکی اسارت ، یعنی سیاسی و مادی اسارتله ، معنوی و فکری اسارت ، بک دیگر کی ایله امتزاج ایدرک بتون قومیتتمزی ، ملیتمزی ، دیانتتمزی نحو و نابود ایتمکده ایدی . نجبه ایکنجی اسارت ، یعنی اسارت فکریه و حسیه ، دهامه لک ایدی . زیرا تاریخک ویردیکی تجربهلر اوزرینه بر قوم کنیدی شخصیت سیاسیة سنی غائب ایدرسه شخصیت معنویه و فکریه سی سایه سنده ینه یاشایه بیسلر ، یکی دن حاکمیت ملیه یه نائل اوله بیلیر . ایشته ایتالیا ، ایشته لهستان ! فقط بر قوم شخصیت فکریه سنی غائب ایدرسه اکا بردها چاره بولمز !

فقط برکت ویرسونکه ایکی بچق سنه دن بری شو ایکی درلو اسارتدن ملت عثمانیه بر موفقیت عظیمه ایله یاقه سنی سینگمکده در . بوکون اسارت سیاسیة دن قورتولش اولدیغیمزی آوروپالیلر بیله کنیدی آرزولرینه رعما اعتراف و تسلیم ایتمکده درلر . بوکاک معتبر واد وانه متنع شاهد ، آوستریا خارجیه ناظرینک کن کون ماخان دله غاسو نی مواجهه سنده ایراد ایتدیکی نطق در . مشارالیه نطقک قسم اعظمی ترکیه به حصر ایتیش . بالخاصه ایکی ماده اوزرینه بیان فکر ایتشدر :

حیاتیة مزدن بریسی تشکیل ایتدیکی ایچون اوزون وعمیق بر مباحثه یه محتاجدر. شمدیلک یالکیز شوراسنه جاب دقت ایدیورم که الیوم بتون عثمانلوق عالنده فرانسولغه قارش بر «ره آقسیون»، برعکس حرکت مشاهده ایدلمکده درکه بوده ملتیزک تشکل ایتدیکنی، کندیمزی دوشوندیکنی، حسیات ملیه مزک تکامل ایتدیکنی کوستریور.

بر کره بو کونکی مطبوعات عثمانیه ایله بوندن آلتی آی اولکی مطبوعات عثمانیه یی مقابله ایدیکیز!

تفاوت ره از کجاست تابه کجا!!

بوندن آلتی آی اقدم مطبوعات عثمانیه فکر وحسیاتجه همان اروپا مطبوعاتنک، بالخاصه فرانسز مطبوعاتنک اسیری، آینه عکس اندازی ایدی! شخصیت، کندینه مخصوص بر موجودیت... بتون بتون مفقود ایدی.

بوکون بتون بتون عکس حال اجرای حکم ایدیور: فرانسز حکومتی ایله عثمانی حکومتی آردسند استقراض مسئله سندن طولایی ظهور ایدن سیاسی مناقشه مطبوعات کجی. ایلك اول متردد کنندی قوتنه امین اولدیغی بللی اولان مطبوعات عثمانیه فرانسز مطبوعاتنک دهشتلی مهاجمانه خفیف بر صورتده مقابلهده بولندی. لیکن مناقشه کیتدکجه شدت کسب ایدرک افکار وحسیات ملیه غلیان ایتدی. بو کون یالکیز اساس مسئله دکل، بتون فرانسز حیاتی، مدنی، طرز معیشتی مطبوعات عثمانیه طرفندن شدتلی و محق بر تنقیده معروض قالمشدر. آلتی آی اول کیمسه بونی قطعاً خیالنه بیله کتیر مزدی. مسئله نیک امسرت آمیز، امید آور جهتی بودرکه بر طرفده سیرجی صورتنده قالان دیگر اروپا مطبوعاتی شو مناقشهده حق و حقیقتی عثمانی مطبوعاتنه ویردیله؛ عثمانی مطبوعاتی فرانسز مطبوعاتنک دهها معتدل دهها حقیرست کوردیلر. طوغریدن طوغری به شو مناقشه عثمانلو مطبوعاتنک فرانسز مطبوعاتی اوزرینه بیوک بر غلبه معنویه سی ایله نتیجه لندی.

ایشته اصل حیات ملیه ایشته اصل استقلال ملی، ایشته اصل انقلاب کبیر بودر.

احمد آقایف

پورتیکیز اهنرلی منامبتید

انسان، باب عالی جاده سی قهوه لرنده، سرکه جی اوتهل ولوقظه - لرنده، غزته اداره خانه لرنده، استانبولک اکثری او ووقوناقلرده دایما آیلق، مأموریت، آچقده قالمق، معاشی آر تدر مق، تقاعدیه سنی تأمین ایتدیرمک کبی موضوعلر اوزرینه قونوشولدیغی ایشیدیر؛ بک ارغلی محافلنده، بیره خانه لرده، پسته جی دکا لرنده، قلوبلرده، سرقللرده ایسه سوز، متصل امتیاز، انحصار، استقراض، اشترا، یوزده شو قدر، سمساریه وسائر اوزرنده طولاشیر. هیأت اجتماعیه لک حیات و تکاملنده اک مهم، بلکه یکانه عامل، عامل اقتصادی اولدیغی کشف و اثبات ایچون، دنیانک اک مساعد محیطلرندن

اولا: ۱۹۰۸ سنه سی یازوقوعاتندن سوکره عثمانی حکومتی یکی و متین اساسلر اوزره تکمل ایتدیکندن طولایی بتون اروپا حکومتلرینک عثمانی دولته قارش شمدی یه قدر تعقیب ایتدیکی مسالک بتون بتون تبدیل و تغییر ایدلمه سی لزومی اوستریا حکومتی متفق اولدیغی حکومتلر ایله برابر اعتراف و تسلیم ایدیور «دیشلر در».

طرز دیپلوماسیده سویلنمش اولان بوجه نیک افاده ایتدیکی مرام ایشقه وساده بر لسان ایله بیان ایدیلیرسه مقصد شو اولیور: بوندن سوکره حکومت اجنبیه نیک عثمانی دولتی داخلی ایشلرینه مداخله سی غیر قابلدر. بونی اعتراف و تسلیم ایتیلیر. بوندن ماعدا، حکومت اجنبیه ماضی نیک بر اقمش اولدیغی بتون ایزلردن، اثرلردن، عنعنه لرندن و تعامللردن ده واز کچمه لیدرلر! عثمانلوقده آرتق بوکبی شیره تحمل و صبره امکان یوقدر!

ایشته حیثیت و شرف ملی مزه متعلق اولان شو سوزلری اوستریا خارجیه نظرینه سویله تن آنجق اردومزده کی تنظیمات و تشکیلاتده و ممالک عثمانیه نیک جهات مختلفه سنی صارصمش اولان اختلاللرک سهولته و بردها تکرر ایتیه جک صورتده اسکاتنده ابراز ایتدیکنمز موفقیشلردر. اروپا کوریورکه شو ملت دور سابقک کوستردیکی کبی تمش، اولمش بر ملت دکلدر. بو ملتده دهها برچوق قوای ماده و معنویه موجوددر، ویا نه لری محاصره یه آلان اسلافک اخلافده کندیلرینی مدافعه، حقوق ملیه و بشریه لری حفظ، کفایت ایده جک حیثیت و استعداد بردوامدر. وینه اوروپالیر کوریورکه بو آز زمان ایچنده ابراز ایتدیکنمز آثار حیثیات، بزی یکی دن شرقک غیر قابل انحصار بر عنصر قویسی ایده جکدر! شرقده صالحک دوامی، بتون اقوام شرقیه نیک یک دیکری ایله بر آهنگ تام ایچنده یاشاملری، مسعود اولملری یینه بزم المزده اولدیغی اوروپالیر یکی دن طویدیلر، و طویوبده بزم شرف نفسمزی، حیثیت ملیه مزی اوخشامغه بشلادیلر. بز بوکون مداخلات اجنبیه یه صبر و تحمل دکل، بالذات اوروپا حیثیاتنک، اوروپا موازنه سنک، شرق ایله غربه صالحک بردوام اولمه سنک اک بیوک اساسی یز. بو حقیقتی بوکون یالکیز اوستریالیر دکل، بتون جهان تسلیم ایدیور.

اسارت معنویه و فکریه یه کانه کرچه شو اسارتدن استخلاصمز اسارت سیاسی دن اولدیغی قدر دکلسده، یینه حمد اولسون بو یولدهده ایلك قدملری آتدق. ایشک اک تحف یری بورای درکه بزی بو یوله سوق ایدن، بزی هر کسندن زیاده تحت اسارت معنویه و فکریه لرنده آز مکده اولان فرانسزلردر!

فرانسزلق «عثمانلوقه غلبه چالهرق بتون شئونک حیاتیه مزه سرایت ایتدکده ایدی. فرانسز لسانی، فرانسز ادبیاتی، فرانسز افکار و حسیاتی، فرانسز ذوقی اولریمزی، عائله لری میزی، مکتبلریمزی، وختی ذکا و قلبمیزک اک هجری گوشه لرینی بیله تسخیر ایتمشلر ایدی! بوجالک، بو اوضاعک عثمانلوق و بالخاصه مسلمانلق عالنه، فطرتنه، سنجیه سنه نه درجده موافق اولوب اولدیغی مسئله سی اک مهم مسائل